

31989L0552

1989 10 17

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 298/23

TARYBOS DIREKTYVA**1989 m. spalio 3 d.****dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, susijusių su televizijos programų transliavimu, derinimo**

(89/552/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 57 straipsnio 2 dalį ir 66 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,bendradarbiaudama su Europos Parlamentu ⁽²⁾,atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi vienas iš Bendrijos tikslų, išdėstytų Sutartyje, yra dar glaudžiau suvienyti Europos tautas, puoselėti glaudesnius ryšius tarp Bendrijai priklausančių valstybių, užtikrinti jos šalių ekonominę ir socialinę pažangą imantis bendrų veiksmų, kurie padėtų pašalinti Europą skiriančias kliūtis, skatintų nuolat gerinti jos tautų gyvenimo sąlygas ir užtikrintų taikos ir laisvės išsaugojimą bei stiprinimą;

kadangi Sutartyje numatyta sukurti bendrą rinką, įskaitant ir laisvam paslaugų judėjimui trukdančių kliūčių tarp valstybių narių pašalinimą bei sistemos, garantuojančios, kad konkurencija bendrojoje rinkoje nebūtų iškreipta, sukūrimą;

kadangi programų transliavimas be sienų, taikant įvairiausias technologijas, yra vienas iš Bendrijos tikslų įgyvendinimo būdų; kadangi turėtų būti numatytos priemonės, leidžiančios ir užtikri-

nančios perėjimą iš nacionalinių rinkų į bendrą programų kūrimo bei paskirstymo rinką ir sukuriančios sąžiningos konkurencijos sąlygas, leidžiančias televizijos programų transliavimo paslaugoms atlikti visuomenės interesus atitinkantį vaidmenį;

kadangi Europos Taryba priėmė Europos konvenciją dėl televizijos be sienų;

kadangi Sutartyje numatyta priimti direktyvas siekiant suderinti nuostatas dėl galimybės savarankiškai dirbantiems asmenims verstis šio pobūdžio veikla;

kadangi paprastai pagal Sutarties nuostatas televizijos programų transliavimas yra laikomas paslauga;

kadangi Sutartyje yra numatytas laisvas visų paprastai už tam tikrą atlyginimą teikiamų paslaugų judėjimas nedarant jokių kliūčių dėl jų kultūrinio ar kitokio turinio ir nedarant jokių apribojimų valstybių narių gyventojams, įsisteigusiems kitoje Bendrijos valstybėje, o ne toje, kurios gyventojas yra paslaugas gaunantis asmuo;

kadangi šios teisės taikymas programų transliavimui ir televizijos paslaugų paskirstymui yra ir tam tikro bendresnio pobūdžio principo, t. y. žodžio laisvės principo, išdėstyto Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, kurią ratifikavo visos valstybės narės, 10 straipsnio 1 dalyje, apraiška; kadangi dėl šios priežasties priėmus direktyvas dėl televizijos programų transliavimo ir paskirstymo turi būti užtikrintas minėtame straipsnyje numatytas laisvas judėjimas ir tik laikantis to straipsnio 2 dalies ir Sutarties 56 straipsnio 1 dalies nuostatose nustatytų ribų;

⁽¹⁾ OL C 179, 1986 7 17, p. 4.⁽²⁾ OL C 49, 1988 2 22, p. 53 ir OL C 158, 1989 6 26.⁽³⁾ OL C 232, 1987 8 31, p. 29.

kadangi valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatose dėl televizijos transliuotojų ir kabelinių ryšių operatorių veiklos yra neatitikimų ir kai kurie iš jų gali trukdyti laisvam transliuojamų programų judėjimui Bendrijoje bei iškreipti konkurenciją bendroje rinkoje;

kadangi pagal Sutarties nuostatas turi būti panaikinti visi laisvės Bendrijoje teikti siuntimo paslaugas apribojimai;

kadangi toks panaikinimas turi būti įgyvendinamas kartu su taikytinų įstatymų suderinimu; kadangi šiuo suderinimu turi būti siekiama sudaryti galimybes verstis minėta profesine veikla ir apskritai suteikti galimybę laisvam informacijos ir idėjų judėjimui Bendrijoje;

kadangi būtent todėl privalu ir visiškai pakanka, kad visos programos būtų transliuojamos pagal tos šalies, iš kurios jos yra transliuojamos, įstatymų nuostatas;

kadangi šioje direktyvoje yra pateikiamos minimalios taisyklės, kurių privalu laikytis, kad būtų užtikrinta transliuojamų programų perdavimo laisvė; kadangi dėl tos priežasties šios direktyvos nuostatos nenumato valstybių narių ir jų valdžios institucijų atsakomybės už programų transliavimo organizavimą, finansavimą bei programų turinį, įskaitant licencijavimo sistemas, administracinių įgaliojimų suteikimą ar apmokestinimą; kadangi dėl to nesumenkėja valstybių narių kultūros raidos nepriklausomybė ir išlieka Bendrijos kultūrų įvairovė;

kadangi bendroje rinkoje visose programose, transliuojamose iš Bendrijos valstybės ir skirtose priimti Bendrijos valstybėse, ypač tose, kurios yra skirtos priimti kitoje valstybėje narėje, privalo būti gerbiami programos transliuojančios valstybės narės įstatymai, taikomi tos valstybės narės visuomenei skirtoms programoms, ir šios direktyvos nuostatos;

kadangi reikalavimas, jog programos transliuojanti valstybė narė turėtų garantuoti šios direktyvos reguliuojamų nacionalinių įstatymų nuostatų laikymąsi, pagal Bendrijos teisės aktus yra pakankamas, kad būtų užtikrintas laisvas transliuojamų programų judėjimas be priimančių valstybių narių tuo pačiu pagrindu atliekamos antrinės kontrolės; tačiau, kadangi programos priimanči valstybė narė išskirtiniais atvejais ir susiklosčius ypatingoms sąlygoms gali sustabdyti televizijos programų retransliavimą;

kadangi valstybėms narėms yra labai svarbu užkirsti kelią bet kokiems veiksams, galintiems pakenkti laisvam televizijos programų judėjimui ir prekybai jomis arba galintiems paskatinti susi-

kurti dominuojančią padėtį, dėl kurios atsirastų pliuralizmo, televizijos priemonėmis perduodamos informacijos laisvės ir apskritai viso žiniasklaidos sektoriaus apribojimų;

kadangi ši direktyva, išdėstanti pirmiausia televizijos programų transliavimo taisykles, nepažeidžia esamų ar būsimų Bendrijos teisės aktų, skirtų nuostatų suderinimui, ypač vykdant privalomus vartotojų apsaugos ir sąžiningų komercinių sandorių bei sąžiningos konkurencijos reikalavimus;

kadangi suderinimas vis dėlto yra būtinas, kad programų kūrimo pramonė ar asmenys, turintys tikslą ugdyti kultūrą, galėtų lengviau imtis savo veiklos ir ją plėtoti;

kadangi minimalūs reikalavimai, keliami visoms Bendrijos valstybėms ar privačioms televizijos programoms, skirtoms Europos audiovizualinių kūrinių gamybai, yra gamybą, nepriklausomą gamybą ir paskirstymą anksčiau minėtoje pramonėje skatinantis veiksnys ir jie tik papildo kitas teises priemones, kurios jau yra taikomos arba bus pasiūlytos taikyti siekiant to paties tikslo;

kadangi būtent todėl reikia skatinti, kad valstybėse narėse būtų pakankamai išplėsta televizijos laidų rinka, leidžianti atgauti būtinas investicijas, ne tik nustatant bendras nacionalinių rinkų atvėrimo taisykles, bet ir, kai įmanoma, numatant bei panaudojant tinkamas priemones Europos kūriniams skirti didesnę visų valstybių narių televizijos programų dalį; kadangi siekiamos sudaryti galimybes stebėti, kaip laikomasi tų taisyklių ir kaip siekiama numatytų tikslų, valstybės narės Komisijai praneša, kokia programų laiko dalis pagal šios direktyvos nuostatas yra skiriama Europos kūriniams ir nepriklausomiems kūrėjams; kadangi apskaičiuojant minėtą laiko dalį būtina atsižvelgti į specifinę Graikijos Respublikos ir Portugalijos Respublikos padėtį; kadangi Komisija privalo informuoti kitas valstybes nares apie tuos pranešimus ir, jei galima, kartu pateikti savo išvadas, kuriose ypač atsižvelgiama į pažangą, padarytą, palyginus su praėjusiais metais, į pirmą kartą transliuojamų laidų dalį programose, ypatingą televizijos transliuotojų padėtį šalyse, turinčiose nedidelius audiovizualinių priemonių gamybos pajėgumus arba ribotą kalbinę erdvę;

kadangi dėl to terminas „Europos kūriniai“ turėtų būti apibrėžiamas nepažeidžiant valstybių narių teisės į išsamesnę jų jurisdikcijai priklausančių televizijos transliuotojų apibrėžimą, pateikiamą laikantis 3 straipsnio 1 dalies nuostatų ir Bendrijos teisės aktų reikalavimų bei atsižvelgiant į šioje direktyvoje išdėstytus tikslus;

kadangi siekiant įgyvendinti šiuos tikslus labai svarbu nustatyti tinkamas priemones bei procedūras, atitinkančias Bendrijos teisės aktų nuostatas, ir stengtis surasti tinkamas priemones, padedančias skatinti Europos audiovizualinių priemonių gamybą bei platinimą, ypač tose šalyse, kurios turi nedidelius audiovizualinių priemonių gamybos pajėgumus arba ribotą kalbinę erdvę;

kadangi nacionaliniai Europos kūrinių plėtrai skirtų programų planai gali būti sudaromi tik nepažeidžiant Bendrijos teisės aktų;

kadangi išsipareigojimas tam tikrą transliuojamų programų laiko dalį skirti, jei įmanoma, nepriklausomoms laidoms, kurias sukuria nuo transliuotojų nepriklausomi kūrėjai, skatintų naujų televizijos programų šaltinių atsiradimą, ypač smulkių ir vidutinių įmonių kūrimąsi; kadangi dėl tokio išsipareigojimo atsirastų naujos galimybės ir realizavimo rinka naujiems kūrybiniam talentams, būtų duota darbo su kultūra susijusių profesijų atstovams ir darbo dirbantiems kultūros srityje; kadangi apibrėžiant nepriklausomo kūrėjo sąvoką valstybėse narėse derėtų, tinkamai įvertinant smulkius ir vidutinius gamintojus, sudarant galimybes sankcionuoti finansinį televizijos organizacijų dalyvavimą ir steigiant jų filialus bendrai gamybai, atsižvelgti į minėtą tikslą;

kadangi valstybės narės turi imtis priemonių, užtikrinančių, kad po pirmojo kūrinio demonstravimo kino teatruose praeitų tam tikras laikas, kol jis bus rodomas per televiziją;

kadangi turi būti sudarytos sąlygos aktyvios konkrečios kalbos vartojimo politikos vykdymui, valstybės narės gali nevaržomai nustatyti išsamesnes ar griežtesnes taisykles, visų pirma remdamosi kalbos kriterijais, jei tos taisyklės neprieštaruja Bendrijos teisės aktams ir ypač tais atvejais, kai jos netaikytinos kitoje valstybėje narėje sukurtų programų retransliavimui;

kadangi siekiant užtikrinti visišką ir tinkamą vartotojų – televizijos žiūrovų interesų apsaugą labai svarbu, kad reklamą televizijoje reglamentuotų tam tikros minimalios taisyklės bei standartai ir kad valstybės narės turėtų teisę nustatyti išsamesnes ar griežtesnes taisykles, o kai kuriais atvejais – jų jurisdikcijai priklausantiems televizijos transliuotojams nustatyti skirtingas sąlygas;

kadangi valstybės narės, deramai atsižvelgdamos į Bendrijos teisės aktus, privalo turėti teisę nustatyti skirtingas sąlygas reklamos tarpams ir skirtingas reklamai skirto laiko ribas programose, kurios yra skirtos tik savo šalies teritorijai ir kurių nei tiesiogiai, nei netiesiogiai negali priimti viena ar daugiau kitų valstybių narių, ir užtikrinti, kad tos programos būtų tinkamai transliuojamos;

kadangi būtina uždrausti bet kokią cigarečių bei kitų tabako gaminių reklamą televizijoje, įskaitant ir paslėptas reklamos formas, kai nors tiesiogiai ir nekalbama apie tabako gaminių, vis dėlto sten-

giamasi aplenkti draudimą reklamuoti paminint prekių rūšies pavadinimą, simbolius ar kitokias tabako gaminių skirtybes arba užsimenant apie įmones, kurių žinoma arba pagrindinė veikla yra tokių gaminių gamyba ar pardavimas;

kadangi ne mažiau svarbu visiškai uždrausti medicinos produktų ir medicinos priemonių valstybėse narėse, kurių jurisdikcijai priklauso transliuotojas, gaunamų tik su receptais, reklamą televizijoje, ir nustatyti griežtesnius alkoholinių gėrimų reklamos televizijoje kriterijus;

kadangi, vis didėjant programų rėmėjų svarbai, turėtų būti nustatytos tinkamos taisyklės;

kadangi, be to, būtina nustatyti televizijos laidų ir reklamos taisykles, padedančias apsaugoti fizinį, protinį ir moralinį nepilnamečių vystymąsi;

kadangi, nors televizijos transliuotojai paprastai yra linkę užtikrinti, jog jų programose faktai ir įvykiai yra teisingi, vis dėlto svarbu, kad juos saistytų tam tikri išsipareigojimai, susiję su teise atsakyti ar su kitomis lygiavertėmis teisinės apsaugos priemonėmis, kad kiekvienas asmuo, kurio teisėtiems interesams transliuotoje televizijos laidoje koku nors teiginiu buvo padaryta žala, galėtų veiksmingai pasinaudoti tokia teise arba teisinės apsaugos priemone,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

Sąvokos

1 straipsnis

Šioje direktyvoje:

- a) „televizijos programų transliavimas“ – tai pirminis koduotas ar nekoduotas kabeliu arba eteriu televizijos programų perdavimas visuomenei, įskaitant palydovines ryšių priemones. Jos apima ir vienos televizijos stoties programų perdavimą kita, kad ši retransliuotų jas žiūrovams, tačiau neapima tokių siuntimo paslaugų kaip telekopijos, elektroniniai duomenų bankai ar panašaus pobūdžio paslaugos, kai atskiru prašymu yra pateikiama kokia nors informacija ar kitokie pranešimai;
- b) „televizijos reklama“ – tai bet kokio pobūdžio pranešimas, už kurio transliavimą pinigais ar kitokiu panašiu būdu sumoka valstybinė ar privati įmonė, susijusi su prekyba, verslu, amatu ar profesija, kai už tam tikrą mokestį siekiama paskatinti pirkti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą arba turtinių teisių ir išsipareigojimų perėmimą.

Išskyrus 18 straipsnyje numatytus atvejus, čia neįeina tiesioginiai pasiūlymai visuomenei parduoti, pirkti ar nuomoti gaminius arba už tam tikrą mokestį teikti paslaugas;

- c) „paslėpta reklama“ – tai tie atvejai, kai programose žodžiais ar vaizdais yra pateikiamos prekių gamintojo ar paslaugų teikėjo prekės, paslaugos, pavadinimas, prekės ženklas ar veikla ir kai transliuotojai tai daro dėl reklamos, o žiūrovai gali nesusigaudyti dėl tokio pateikimo pobūdžio. Toks pateikimas yra laikomas sąmoningu, ypač tais atvejais, kai tai daroma už mokestį ar kitą panašų atlygį;
- d) „rėmimas“ – tai bet koks su televizijos programų transliavimo veikla ar audiovizualinių priemonių gamyba nesusijusios valstybinės ar privačios įmonės įnašas į televizijos programų finansavimą, siekiant pagarsinti savo vardą arba pavadinimą, prekės ženklą, įvaizdį, veiklą ar jos produktus.

II SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

2 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad visos televizijos programos, transliuojamos

— jos jurisdikcijai priklausančių transliuotojų arba

— transliuotojų, kurie, nepriklausydami jokios valstybės narės jurisdikcijai, naudoja tos valstybės narės skirtą dažnį arba tos valstybės narės teritorijoje esančias palydovinio ryšio priemones arba stoties, perduodančios signalą į ryšio palydovą, pajėgumus, neprieštarautų įstatymų nuostatomis,

taikomoms tos valstybės narės visuomenei skirtoms transliuojamoms programoms.

2. Valstybės narės šios direktyvos reguliuojamose srityse užtikrina televizijos programų priėmimo laisvę ir savo teritorijoje neriboja televizijos programų iš kitų valstybių narių retransliavimo. Valstybės narės gali laikinai sustabdyti televizijos programų retransliavimą dėl tokių priežasčių:

- a) iš kitos valstybės narės transliuojama televizijos programa rimtai ir akivaizdžiai pažeidžia 22 straipsnio nuostatas;
- b) per praėjusius 12 mėnesių transliuotojas ne mažiau kaip du kartus pažeidė tą pačią nuostatą;
- c) suinteresuota valstybė narė raštu pranešė transliuotojui ir Komisijai apie tariamus pažeidimus ir apie savo ketinimą apriboti retransliavimą, jei tokie pažeidimai pasikartotų;

- d) konsultuojantis su transliuojančiąja valstybe ir Komisija nepavyko per 15 dienų nuo c punkte minėto įspėjimo draugiškai susitarti ir tariami pažeidimai daromi toliau.

Komisija užtikrina, kad retransliavimas sustabdomas pagal Bendrijos teisės aktų reikalavimus. Ji gali pareikalauti, kad suinteresuota valstybė narė nedelsdama atšauktų tokį retransliavimo sustabdymą, kuris prieštarauja Bendrijos teisės aktų nuostatomis. Ši nuostata nepažeidžia teisės už pažeidimus, padarytus valstybėje narėje, kurios jurisdikcijai priklauso minėtas transliuotojas, taikyti atitinkamas procedūras, teisių gynimo priemones ar sankcijas.

3. Ši direktyva netaikoma programų, kurios yra skirtos tik kitoms valstybėms, nesančioms Bendrijos valstybėmis narėmis, ir kurios tiesiogiai ar netiesiogiai nepriimanos vienoje ar daugiau valstybių narių, transliavimui.

3 straipsnis

1. Valstybės narės turi teisę reikalauti, kad jų jurisdikcijai priklausančios televizijos transliuotojai šios direktyvos reguliuojamose srityse nustatytą išsamesnes ar griežtesnes taisykles.

2. Valstybės narės, pagal savo teisės aktus panaudodamos tinkamas priemones, užtikrina, kad jų jurisdikcijai priklausančios televizijos transliuotojai laikytųsi šios direktyvos nuostatų.

III SKYRIUS

Skatinimas kurti ir platinti televizijos programas

4 straipsnis

1. Valstybės narės, jei įmanoma ir taikydamos atitinkamas priemones, užtikrina, kad vykdydami 6 straipsnio reikalavimus transliuotojai Europos kūriniams paliktų didesnę savo programų transliavimui skirtą laiko dalį, išskyrus laiką žinių, sporto, žaidimų, reklamos programoms ir teleteksto paslaugoms. Atsižvelgiant į transliuotojų tikslus savo žiūrovams teikti informacinio, švietimo, kultūrinio ir pramoginio pobūdžio programas, ši laiko dalis turi būti didinama palaipsniui ir vadovaujantis tinkamais kriterijais.

2. Kai 1 dalyje nustatyta laiko dalis negali būti skirta Europos kūriniams, atitinkamoje valstybėje narėje ji turi būti ne mažesnė negu vidutinė 1988 m. skirta dalis.

Tačiau Graikijos Respublikai ir Portugalijos Respublikai 1988 metai pakeičiami 1990 metais.

3. Nuo 1991 m. spalio 3 d. valstybės narės kas dveji metai pateikia Komisijai ataskaitą apie šio ir 5 straipsnio nuostatų taikymą.

Labai svarbu, kad ataskaitoje būtų pateikti statistiniai duomenys apie šiame ir 5 straipsniuose minimą laiko dalį kiekvienoje televizijos programoje, priklausančioje tos valstybės narės jurisdikcijai, taip pat kad kiekvienu atveju būtų nurodytos priežastys, dėl kurių nepavyko skirti tos būtinos laiko dalies, bei priemonės, kurių buvo imtasi arba kurios yra numatytos siekiant tai padaryti.

Komisija kitoms valstybėms narėms ir Europos Parlamentui praneša apie gautas ataskaitas, su kuriomis, jei reikia, kartu pateikiamos ir išvados. Komisija užtikrina, kad šio ir 5 straipsnio nuostatos būtų taikomos pagal Sutarties nuostatų reikalavimus. Pateikdama savo išvadas, Komisija gali ypač atsižvelgti į pažangą, padarytą palyginus su praėjusiais metais, pirmą kartą transliuojamų kūrinių dalį programose, skirtingą naujų televizijos transliuotojų padėtį bei specifinę padėtį šalių, turinčių prastai išvystytą audiovizualinių priemonių gamybą ar ribotą kalbinę erdvę.

4. Remdamasi Komisijos ataskaita ir jos pasiūlymais dėl tam tikrų pakeitimų, kuriuos, jos nuomone, būtų galima padaryti, Taryba išanalizuoja ir įvertina šio straipsnio nuostatų įgyvendinimą ne vėliau kaip baigiantis penktiesiems metams nuo šios direktyvos priėmimo.

Siekiant šio tikslo, Komisijos ataskaitoje, parengtoje remiantis valstybių narių pateikta informacija pagal 3 dalies nuostatas, turi būti ypač atsižvelgta į Bendrijos rinkos raidą ir į tarptautinę padėtį.

5 straipsnis

Tais atvejais, kai galima, ir panaudodamos tinkamas priemones valstybės narės garantuoja, kad transliuotojai ne mažiau kaip 10 % savo programų laiko skirtų Europos kūriniams, sukurtiems nuo transliuotojų nepriklausančių kūrėjų, išskyrus žinioms, sporto renginiams, žaidimams, reklamai ir teleteksto paslaugoms skirtą laiką arba valstybės narės nuožiūra ne mažiau kaip 10 % savo programų biudžeto. Tokių laiko paskirstymo proporcijų reikia siekti palaipsniui, nustatius tinkamus kriterijus ir atsižvelgiant į tai, kad transliuotojai turi išsipareigojimus savo žiūrovams teikti informacinio, švietimo, kultūrinio ir pramoginio pobūdžio programas; jų reikia siekti skiriant tinkamą dalį dabartiniams kūriniams, t. y. kūriniams, kurie yra transliuojami penkerius metus nuo jų sukūrimo.

6 straipsnis

1. Šiame skyriuje „Europos kūriniai“ yra:

a) kūriniai, sukuriama Bendrijos valstybėse narėse, ir – kalbant apie televizijos transliuotojus, priklausančius Vokietijos

Federacinės Respublikos jurisdikcijai, – kūriniai, sukuriama Vokietijos teritorijose, kuriose negalioja Pagrindinis įstatymas, bei atitinkantys 2 dalies reikalavimus;

b) kūriniai, sukuriama Europos trečiojoje šalyje, kurios yra Europos Tarybos televizijos be sienų konvenciją pasirašiusios šalys ir atitinka 2 dalies reikalavimus;

c) kūriniai, sukuriama kitose Europos trečiojoje šalyje ir atitinkantys 3 dalies reikalavimus.

2. 1 dalies a ir b punktuose minėti kūriniai daugiausia yra tie kūriniai, kuriuos sukuria autoriai ir kūrėjai, gyvenantys 1 dalies a ir b punktuose minėtoje vienoje ar daugiau valstybių narių, jeigu jie atitinka vieną iš toliau nurodytų trijų sąlygų:

a) juos sukuria vienas ar daugiau vienoje ar daugiau minėtų valstybių įsisteigusių kūrėjų; arba

b) kūrinių (darbų) kūrimui vadovauja ir jų kūrimą kontroliuoja vienas ar daugiau vienoje ar daugiau minėtų valstybių įsisteigusių kūrėjų; arba

c) tų valstybių bendrų kūrėjų įnašas į visas bendros gamybos išlaidas yra didžiausias ir bendros gamybos nekontroliuoja vienas ar daugiau ne tose valstybėse įsisteigusių kūrėjų.

3. 1 dalies c punkte minėti kūriniai yra tie kūriniai, kuriuos atskirai arba kartu su kūrėjais, įsisteigusiais vienoje ar daugiau valstybių narių, sukuria tie kūrėjai, kurie yra įsisteigę vienoje ar daugiau Europos trečiųjų šalių, su kuriomis Bendrija Sutartyje nustatyta tvarka pasirašo sutartis, jeigu tie kūriniai yra kuriami daugiausia su vienoje ar daugiau Europos valstybių gyvenančiais autoriais ir kūrėjais.

4. Kūriniai, kurie pagal 1 dalį nėra priskirtini Europos kūriniams, tačiau yra sukurti vienoje ar daugiau valstybių narių gyvenančių autorių ar kūrėjų, yra laikomi Europos kūriniams priklausomai nuo to, kokia yra Bendrijos kūrėjų indėlio į bendras gamybos išlaidas dalis.

7 straipsnis

Valstybės narės išsipareigoja, kad jų jurisdikcijai priklausantys televizijos transliuotojai netransliuos jokių kinematografinių kūrinių, jei transliuotojas kitaip nesusitarė su tų darbų autoriaus teises turinčiais asmenimis, kol nepraeis dveji metai nuo pirmojo to darbo demonstravimo vienos iš Bendrijos valstybių narių kino teatruose; tuo atveju, kai kinematografinis darbas buvo kuriamas kartu su transliuotoju, laiko tarpas bus vieneri metai.

8 straipsnis

Jei valstybės narės mano, kad kalbos politikos sumetimais tai būtų tikslinga, jos, nepažeisdamos Bendrijos teisės aktų, gali nustatyti išsamesnes ir griežtesnes taisykles kai kurioms arba visoms savo jurisdikcijai priklausančių televizijos transliuotojų programoms, ypač dėl kalbos dalykų.

9 straipsnis

Šis skyrius netaikomas vietinės televizijos programų, kurios nėra nacionalinio tinklo dalis, transliavimui.

IV SKYRIUS

Televizijos reklama ir rėmimas

10 straipsnis

1. Televizijos reklamos laidos yra aiškiai atpažįstamos ir optinėmis ir (arba) akustinėmis priemonėmis visiškai atskiriamos nuo kitų programos dalių.
2. Atskiros nuolatinės reklamos laidos išlieka išimtimi.
3. Reklamoje nevartojamos pasąmonę veikiančios technologijos.
4. Paslėpta reklama yra draudžiama.

11 straipsnis

1. Reklama yra įterpiama tarp programų. Laikantis 2–5 dalyse nustatytų reikalavimų, reklama taip pat gali būti įterpiama į programą nepakenkiant jos vientisumui ir vertei, atsižvelgiant į natūralias programoje daromas pertraukas, programos trukmę bei pobūdį ir nepažeidžiant autorių teisių savininko teisių.
2. Programose, susidedančiose iš savarankiškų dalių, arba sporto programose ar panašaus pobūdžio renginiuose ir pasirodymuose, kuriuose būna daromos pertraukos, reklama įterpiama tik tarp atskirų dalių arba per pertraukas.
3. Transliuojant garso ir vaizdo kūrinius, tokius kaip vaidybiniai filmai ir filmai, skirti televizijai (išskyrus serialus, kelių serijų filmus, lengvas pramogines programas ir dokumentinius filmus), jei jų numatyta trukmė yra ilgesnė negu 45 min., juos reklama galima pertraukti vieną kartą per 45 min. Papildomai juos galima pertraukti tada, kai jų numatyta trukmė yra ne mažiau kaip 20 minučių ilgesnė negu du ar daugiau ištiesi 45 minučių tarpai.
4. Kai dėl reklamos yra nutraukiamos kitokio pobūdžio, negu išvardintos 2-oje dalyje programos, po kiekvieno eilinio reklaminio intarpo toje programoje turi praeiti ne mažiau kaip 20 minučių.
5. Reklama niekuomet neįterpiama į religinių apeigų transliavimą. Dėl reklamos nenutraukiamos naujienų, aktualijų laidos, dokumentinių filmų, religinių ir vaikams skirtų laidų programos, kai jos trunka trumpiau negu 30 minučių. Jei numatyta trukmė yra 30 minučių ar ilgesnė, yra taikomos anksčiau pateiktų dalių nuostatos.

12 straipsnis

Televizijos reklamoje neturi būti:

- a) žmogaus orumą žeidžiančių dalykų;
- b) jokių diskriminavimo dėl rasės, lyties ar tautybės apraiškų;
- c) dalykų, įžeidžiančių religinius jausmus ar politinius įsitikinimus;
- d) dalykų, skatinančių sveikatai ar saugai pavojingą elgesį;
- e) dalykų, skatinančių aplinkai žalingą elgesį.

13 straipsnis

Draudžiama bet kokia cigarečių ir kitų tabako gaminių reklama.

14 straipsnis

Draudžiama tik pagal receptus išduodamų medicinos produktų bei medicinos priemonių valstybėse narėse, kurių jurisdikcijai priklauso transliuotojas, reklama.

15 straipsnis

Alkoholinių gėrimų televizijos reklama turi atitikti tokius reikalavimus:

- a) ji neturi būti skirta nepilnamečiams ir, svarbiausia, neturėtų rodyti alkoholinius gėrimus vartojančių nepilnamečių;
- b) ji neturi sieti alkoholinių gėrimų vartojimo su padidėjusia fizine energija ar automobilio vairavimu;
- c) ji neturėtų sudaryti įspūdžio, kad vartojant alkoholį yra lengviau spręsti socialines bei sekso problemas;
- d) joje neturi būti teigiama, kad alkoholis turi gydomųjų savybių arba kad jis yra stimuliuojanti, raminanti ar asmenines problemas padedanti išspręsti priemonė;
- e) joje neturi būti skatinamas besaikis alkoholio vartojimas, o abstinencija ar saikingas jo vartojimas neturi būti nušviečiamas neigiamai;
- f) joje neturi būti pabrėžiama, kad didelis alkoholio kiekis (stiprumas) yra teigiama gėrimo savybė.

16 straipsnis

Televizijos reklama neturi daryti žalingo moralinio ar fizinio poveikio nepilnamečiams, todėl turi atitikti toliau išdėstytus jų apsaugos reikalavimus:

- a) ji, pasinaudodama nepilnamečių nepatyrimu ir patiklumu, tiesiogiai neskatina jų pirkti gaminių ar paslaugą;
- b) ji tiesiogiai neskatina nepilnamečių savo tėvus ar kitus asmenis įtikinti, kad šie nupirktų reklamuojamus gaminius ar paslaugas;
- c) ji nesinaudoja ypatingu nepilnamečių pasitikėjimu tėvais, mokytojais ar kitais asmenimis;
- d) ji be reikalo nerodo į pavojingą padėtį patekusių nepilnamečių.

17 straipsnis

1. Remiamos televizijos programos turi atlikti tokius reikalavimus:

- a) rėmėjas jokiū būdu negali daryti remiamų programų turiniui ir jų rodymo laikui tokios įtakos, kuri darytų poveikį transliuotojo atsakomybei už tų programų turinį ir jo kūrybinei nepriklausomybei;
- b) turi būti aiškiai parodoma, kad jos yra būtent remiamos programos, programos pradžioje ir (arba) jos pabaigoje, pateikiant rėmėjo pavardę (pavadinimą) ar firmos identifikavimo ženklą;
- c) jos neturi skatinti pirkti ar nuomoti finansinio rėmėjo arba trečiosios šalies gaminių ar paslaugų, ypač darant specialias reklamines nuorodas į šiuos gaminius ar paslaugas.

2. Televizijos programų negali remti fiziniai ar juridiniai asmenys, jeigu jų pagrindinė veikla yra tokių gaminių, kurių reklamą draudžia 13 ir 14 straipsnių nuostatos, gaminimas ar pardavimas arba paslaugų teikimas.

3. Negalima remti naujienų ir naujausių žinių programų.

18 straipsnis

1. Reklama neturi viršyti 15 % bendro dienos transliavimo laiko. Tačiau šiuos procentus galima padidinti iki 20 % tokioms reklamoms rūšims, kaip tiesioginiai pasiūlymai visuomenei parduoti, pirkti ar nuomoti gaminius arba teikti paslaugas, jeigu nuolatinei reklamai skirti laiko tarpai neviršija 15 %.

2. Reklamai skirti laiko tarpai per vienos valandos transliavimo laiką neturi viršyti 20 %.

3. Nepažeidžiant 1 dalies nuostatų, tokios reklamos rūšys kaip tiesioginiai pasiūlymai visuomenei parduoti, pirkti ar nuomoti gaminius arba teikti paslaugas neturi viršyti 1 valandos per dieną.

19 straipsnis

Valstybės narės gali nustatyti griežtesnes negu 18 straipsnyje pateiktos programų sudarymo ir televizijos programų

transliavimo procedūrų taisykles, kurių turi laikytis jų jurisdikcijai priklausantys televizijos transliuotojai, kad suderintų televizijos reklamos paklausą su visuomenės interesais, visų pirma atsižvelgdamos į:

- a) televizijos atliekamą informacinio, švietimo, kultūrinio ir pramoginio pobūdžio vaidmenį;
- b) informacijos pliuralizmo ir žiniasklaidos priemonių apsaugą.

20 straipsnis

Nepažeisdamos 3 straipsnio nuostatų, valstybės narės, deramai atsižvelgdamos į Bendrijos teisės aktus, gali nustatyti kitokias sąlygas nei tos, kurios yra išdėstytos 11 straipsnio 2–5 dalyse ir 18 straipsnyje dėl programų, skirtų tik šalies teritorijai ir kurių negalima tiesiogiai ar netiesiogiai priimti vienoje ar daugiau valstybių narių, transliavimo.

21 straipsnis

Pagal savo įstatymus valstybės narės užtikrina, kad jeigu televizijos programų transliavimas neatitinka šio skyriaus nuostatų, bus imamasi atitinkamų priemonių šių nuostatų laikymuisi užtikrinti.

V SKYRIUS

Nepilnamečių apsauga

22 straipsnis

Valstybės narės imasi tinkamų priemonių, užtikrinančių, kad jų jurisdikcijai priklausančių transliuotojų televizijos programose nebūtų laidų, galinčių rimtai pakenkti fiziniam, protiniam ar moraliniam nepilnamečių vystymuisi, ypač laidų, susijusių su pornografija ir savitiksliu smurtu. Ši nuostata galioja ir kitoms programoms, kurios galėtų pakenkti fiziniam, protiniam ar moraliniam nepilnamečių vystymuisi, išskyrus tuos atvejus, kai parinkus programų transliavimo laiką arba panaudojus kokią nors techninę priemonę garantuojama, jog nepilnamečiai programų perdavimo zonoje paprastai negalės jų klausytis ar žiūrėti.

Be to, valstybės narės užtikrina, kad programose nebūtų kurstoma rasinė, lyčių, religinė ar tautinė neapykanta.

VI SKYRIUS

Atsakymo teisė

23 straipsnis

1. Nepažeidžiant valstybių narių priimtų kitų nuostatų pagal civilinės, administracinės ar baudžiamosios teisės normas, kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo nepriklausomai nuo jo tautybės,

kurio teisėtiems interesams ir ypač jo reputacijai bei geram vardui pakenkė televizijos programoje paskelbti neteisingi faktai, privalo turėti teisę atsakyti (į pateiktus kaltinimus) ar į kitas lygiavertes teisinės apsaugos priemones.

2. Teisė atsakyti arba kitokios lygiavertės teisės gynimo priemonės galioja visiems tos valstybės narės jurisdikcijai priklausantiems transliuotojams.

3. Valstybės narės numato priemones, būtinas teisei atsakyti ar kitokioms lygiavertėms teisinės apsaugos nuostatomis įtvirtinti, ir nustato jų įgyvendinimo tvarką. Ypač svarbu yra tai, kad jos užtikrina, jog tam yra numatomas pakankamai ilgas laiko tarpas, o tvarka yra tokia, kad fiziniai ar juridiniai asmenys, gyvenantys ar įsisteigę kitose valstybėse narėse, galėtų tinkamai pasinaudoti minėta teise ar kitomis lygiavertėmis teisinės apsaugos priemonėmis.

4. Prašymas pasinaudoti teise atsakyti ar kitokiomis lygiavertėmis teisinės apsaugos priemonėmis gali būti atmestas, jei toks atsakymas nėra pateisinamas pagal 1 dalies nuostatose išdėstytas sąlygas, jei juo būtų pareikalauta imtis baudžiamojo persekiojimo veiksmų, ir jei verstų transliuotoją atsakyti pagal civilinės teisės normas arba peržengtų visuomenės priimtas padorumo ribas.

5. Priimamos nuostatos dėl tvarkos, pagal kurią ginčai dėl pasinaudojimo teise atsakyti ar kitomis lygiavertėmis teisinės apsaugos priemonėmis gali būti perduodami teisminiam nagrinėjimui dar kartą.

VII SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

24 straipsnis

Šios direktyvos nereglamentuojamose srityse išlieka tos pačios valstybių narių teisės ir tie patys įsipareigojimai, kurie yra numatyti telekomunikacijų ar programų transliavimui reglamentuoti priimtose konvencijose.

25 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 1991 m. spalio 3 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.
2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

26 straipsnis

Ne vėliau kaip pasibaigus penktiems metams nuo šios direktyvos priėmimo dienos ir paskui kas dveji metai Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ataskaitą apie šios direktyvos taikymą ir, jei reikia, tolesnius pasiūlymus, kaip ją priderinti prie televizijos programų transliavimo pokyčių.

27 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybės narėms.

Priimta Liuksemburge, 1989 m. spalio 3 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

R. DUMAS